

Møde i GESEK's styregruppe

Tid: Tirsdag d. 5. marts kl. 16:00 til 19:00

Sted: Online - Teams

Til stede: Steen Brødbæk, Søren Knudsen Kær, Jørgen Nielsen, Jesper Frost Rasmussen, Jens Ejner Christensen, Erik Lauritzen, Mads Skau, Henrik Bindslev, Lasse Rosendahl, Bo Libergren, Jørgen Bjelskou, Dan Holmgaard Rasmussen, Iben Arvad Hansen, Mads Sandemann, Glenda Napier, Pernille Refshauge, Nikolaj Stig Nielsen (Ref.)

Gæster: Søren Schmidt Thomsen Triangle Energy Alliance, Brian Seeberg Project Zero, Dennis Jul Pedersen Esbjerg Havn (alle under pkt. 4), Anders Thusgaard Erhvervsministeriet (under pkt. 6)

Afbud: Lars Tveen

REFERAT

1. Velkomst og godkendelse af referat fra sidste møde v. Steen Brødbæk

Referatet fra 061223 blev godkendt uden bemærkninger. **SB** informerede om, at referaterne efter godkendelse offentliggøres på GESEK's hjemmeside.

2. Kort nyt - siden sidst v. Nikolaj Stig Nielsen

NSN leverede følgende korte informationer:

- Et GESEK nyhedsbrev er lanceret. Udkommer med en frekvens på 1-2 gange pr. måned.
- Fælles projekt med State of Green er igangsat. Skal resultere i en visuel formidlingsmodel for begrebet sektorkobling. Parallelt med dette laver SoG et såkaldt 'whipepaper' om sektorkobling, hvor GESEK er inputgiver.
- NSN deltager i div. eksterne foraer vedr. PtX i DK:
 - PtX Interessentforum v. Energistyrelsen
 - PtX netværk v. Dansk Standard
 - MissionGreenFuel road map proces
- NSN har holdt indlæg om fyrtårsarbejdet ved div. eksterne events
 - Indvielse af test brintanlæg på SDU i Sønderborg (dec)

- STRING styregruppe i Sønderborg (dec)
- GTS institutternes PtX konference (jan)
- Diverse 'kaffemøder' med eksterne og interne fyrtårns-interessenter afholdt i q1

NSN præsenterede herefter et geografisk overblik over de projektaktiviteter, der p.t. er skaffet funding til under det sydjyske fyrtårn. Han pegede på Tønder, Varde, Haderslev og Middelfart som kommuner, hvor der hidtil ikke er sat projekter i gang og lovede, at der fra GESEK's side vil blive sat fokus på det i den kommende tid.

NSN redegjorde slutteligt for den foreslåede godkendelsesproces ifm. den åbne pulje på ca. 16 mio. kr., som på forhånd var fremsendt til Styregruppen sammen med en overordnet procedurebeskrivelse, som er godkendt af Erhvervsstyrelsen. Sidstnævnte indebærer, at ECD min. hver anden måned samler indkomne projektforslag til puljen og laver en indstilling.

Ifølge den udsendte godkendelsesproces for Styregruppen fremsendes ECD's indstilling til skriftlig godkendelse i Styregruppen. I tilfælde af dissens kan Styregruppen indkaldes til drøftelse, hvor FRO's retningslinjer for inhabilitet anvendes.

Henrik Bindselev spurgte ind til, hvem der foretager den faglige vurdering af projektforslagene. **Steen Brødbæk** svarede, at den endelige faglige godkendelse ligger i Styregruppen, som besidder de nødvendige faglige kompetencer. Han henviste i den forbindelse til de retningslinjer herfor, der er vedtaget herfor, og som medfører, at projektforslag godkendes direkte af Styregruppen efter indstilling fra de projektbærende organisationer. Dette blev vedtaget på styregruppemødet 180423 og førte senere til en vedtægtsændring på generalforsamlingen 220523.

Lasse Rosendahl spurgte ind til det forvaltningsretlige grundlag for projektudvælgelsen - herunder virksomhedernes klageret ifm. afvisning af forslag samt kvalitetskrav til udvælgelsen. **Glenda Napier** lovede at undersøge dette og er 060324 vendt tilbage med følgende:

"ECD overtager forvaltningsretten for projekter, og hvis/når procedurebeskrivelsen overholdes, så er alt OK. ERST bekræfter, at der IKKE er et krav om peer review i vurderingsfasen. Procedurebeskrivelsen er godkendt af Erhvervsstyrelsen. Dvs. der er ikke væsentlige aspekter i håndtering af den åbne pulje, som mangler eller ikke fremgår i beskrivelsen.

Vi skal dog informere ERST om de projekter vi starter op under den åbne pulje, samt hvis der er projektændringer i disse projekter. Ift. klagevejledning så henviser vi til Erhvervsstyrelsen."

3. Opfølgning på strategiarbejde - herunder status på funding v. Steen Brødbæk

SB opridsede hovedpointerne i efterårets strategiarbejde og gennemgik det optegnede 'strategihus' for GESEK.

Han oplyste desuden, at der pågår en proces med at etablere samarbejde med lokalt forankrede 'fyrtårnsprojekter' som Triangle Energy Alliance, Project Zero og havvinds-opbygningen omkring Esbjerg (Esbjerg Havn) - her henviste han til dagsordenens punkt 6.

Et andet vigtigt spor i opfølgningen på strategien er at sikre fremadrettet finansiering af GESEK sekretariatet. Projektdirektøren er ansat frem til 1/3 på en aftale, hvor Erhvervshus Sydjylland og ECD hver finansierer halvdelen af lønnen.

GESEK's indtægtsgrundlag for 2024 er 200.000 i indskud fra ECD samt et mindre beløb fra sponsorer til konferencen MOMENTUM 24. ECD's indskud vil ikke blive fornyet i 2025.

Der pågår derfor en dialog med de sydjyske kommuner omkring basisfinansiering af GESEK sekretariatet. **SB** orienterede om, at der er afholdt to onlinemøder herom - ét med de fire borgmesterrepræsentanter fra GESEK's styregrupper og ét, hvor alle 13 sydjyske borgmestre var inviteret. 16. april er der et fysisk møde i Middelfart med alle borgmestre, hvor **SB**, **NSN** og **Mads Sandemann** er inviteret.

Sideløbende hermed afsøges mulighederne for private investeringer i GESEK sekretariatet.

4. Generalforsamling og konference v. Nikolaj Stig Nielsen

A) MOMENTUM 24

NSN gennemgik det foreløbige program for konferencen MOMENTUM 24, der afholdes 23. april umiddelbart efter GESEK's generalforsamling/årsmøde.

B) Generalforsamling

NSN oplyste, at **SB** og Lars Tveens pladser i styregruppen er på valg. Begge har oplyst, at de accepterer genvalg.

NSN oplyste, at en mulig ændring har været overvejet af vedtægternes § 1, hvor GESEK defineret således: "et samarbejdsprojekt om grøn energi og sektorkobling. Den overordnede projektøkonomi administreres og forvaltes af Erhvervshus Sydjylland..." Baggrunden herfor er styregruppens beslutning om at arbejde henimod en selvstændig etablering af GESEK. Anbefalingen er dog at vente med dette, til der er afklaring omkring fremtidig finansiering af GESEK. **Mads Sandemann** bakkede op om dette og oplyste, at administrationen af GESEK og den hertil hørende økonomi foregår problemfrit i tæt samarbejde med projektdirektøren.

NSN efterlyste en ordstyrer til generalforsamlingen, og **Erik Lauritzen** meldte sig hertil.

5. Partnerskabet med den danske regering v. Frederik Rostrup-Nielsen samt Steen Brødbæk

FRN informerede om baggrunden for og tankerne bag den partnerskabsaftale, som blev indgået mellem det sydjyske erhvervsfyrårn og regeringen i september 2022. Der har hidtil ikke været afholdt formelle partnerskabsmøder siden etableringen, men der har løbende været statusmøder imellem erhvervsministeriet, erhvervsstyrelsen og GESEK, hvor **SB** også har deltaget med jævne mellemrum.

Der er et partnerskabsmøde under planlægning d. 10. juni, hvor erhvervsminister Morten Bødskov deltager. Foreløbigt er Esbjerg-egnen tænkt som lokation for mødet. Styregruppen inviteres til at give input til indholdet af mødet.

FRN oplyste, at den indgåede partnerskabsaftale og dertil hørende handleplan vil blive gennemgået i de relevante ministerier, men at ministeren fremadrettet har efterlyst et klart roadmap med nogle essentielle og målbare delmål.

6. Mulige strategiske partnerskaber med Triangle Energy Alliance, Project Zero og Esbjerg Havn m.fl. Kort introduktion af hver af de tre mulige partnere - herefter åben drøftelse

NSN indledte punktet med at forklare baggrunden for invitationen til de tre organisationer. Havvind, PtX og integrerede energisystemer er identificeret som de grundlæggende styrkepositioner i forhold til grøn energi og sektorkobling i Sydjylland. Her eksisterer der imidlertid allerede lokalt forankrede fyrårnsaktiviteter i landsdelen. Så i stedet for at bygge nye parallelle aktiviteter i landsdelens fyrårn, handler det om at integrere de lokalt forankrede fyrårne og stille den brede fyrårnsramme til rådighed for dem. På den måde er det tanken, at der kan skabes *win-win* relationer, hvor 1+1+1 populært sagt kan give mere end 3. Han talte desuden for en pragmatisk og stepvis tilnærmelse blandt parterne, startende med en arbejdsdeling på et oplyst grundlag.

Søren Schmidt Thomsen (TEA) fortalte om opbygningen af **Triangle Energy Alliance (TEA)**, som er et offentligt-privat partnerskab med udgangspunkt i kommunerne Fredericia, Vejle, Kolding og Middelfart. Fra og med 2024 har Billund, Vejen og Haderslev også sluttet sig til TEA. Fordelingen imellem offentlige og private medlemmer af partnerskabet er 50/50, og det er sekretariatets fokus dermed også. Sekretariatet består af 2 personer. Crossbridge raffinaderiet i Fredericia har haft en central rolle i projektet fra starten og dermed og TVIS, som kan udnytte overskudsvarmen derfra. Fokus er i stigende grad på kulstoffets rolle i energikæderne. TEA har som mål at løse den rigtig svære den af den grønne omstilling, som kræver brint og kulstof i stor skala, hvilket matcher infrastrukturen i området.

Brian Seeberg (PZ) præsenterede **Project Zero**, som ligeledes er et offentligt-privat partnerskab. Projektet startede i 2008 og er udelukkende fokuseret indenfor Sønderborg Kommune, men har til gengæld stor interesse fra udenlandske stakeholdere og samarbejdspartnere. Aktiviteterne består i at understøtte udviklingen af demonstrationscases inden for 'kosteffektiv omstilling' til

bæredygtig energi. De styrende teamer herfor er reduce, reuse og renewable (energieffektivitet, genbrug - fx af overskudsvarme - samt vedvarende energi). **BS** fremhævede, at PZ's erfaringer i Sønderborg nemt kan kopieres i andre byer.

SB henlede herefter opmærksomheden på den rundsendte one-pager om **Esbjerg Havn**, og **NSN** fremhævede herfra havnens centrale rolle i udskibning og servicering af store andele af den havvind, der opbygges i Nordsøen. Havnen modtager hvert år et stort antal udenlandske delegationer, der vil lade sig inspirere af omstillingen af Esbjerg Havn, og derudover er havnen også tæt involveret i flere større EU-projekter. Esbjerg Havn er ejet af kommunen, men drives i øvrigt på kommercielle vilkår.

Jørgen Nielsen kommenterede, at, der ikke er afgørende overlap imellem de tre aktørers arbejde, og der må ligge mulige gevinster i et tættere samarbejde under fyrtårns-paraplyen.

SST reflekterede, at samarbejde må bygges på tillid og tilsluttede sig en gradvis tilnærmelse blandt parterne, som foreslået af **NSN** i indledningen. Han erklærede sig positiv i forhold til at indgå i videre drøftelser.

BS pegede på koordinering af delegationsbesøg og kortlægning af mønster-cases/showcases som to konkrete aktiviteter at starte op omkring. Han efterlyste derudover en klar rammesætning for samarbejdet.

Jørgen Bjelskou fremhævede vigtigheden af at tænke potentialerne ind i dansk-tyske samarbejder omkring grøn energi, og han pegede på, at det er et område, hvor Region Syddanmark gerne påtager sig en aktiv rolle.

Glenda Napier fremhævede fyrtårnets partnerskab med regeringen som et aktiv, der også kan have værdi for de tre aktuelle samarbejdsorganisationer.

SB konkluderede, at der er basis for en videre dialog blandt parterne, og **NSN** påtog sig at invitere til en første workshop så hurtigt som muligt. **SB** tilbød selv at indgå aktivt i dialogen efter behov.

7. Status på projekter

Glenda Napier gav en overflyvning over den samlede portefølje af innovationsprojekter under fyrtårnet. I alt består porteføljen nu af 27 projekter. Fundingen hertil er faldet i tre faser, hvor efterårets bevilling fra Fonden for Retfærdig Omstilling er den seneste. I fase II er der tale om fire projekter, og her har der været frafald blandt nogle af de oprindelige ansøgere; ECD er i gang med at rekonstruere et par af disse projekter, så bevillingen fortsat kan udnyttes. I alt har ECD indtil nu registreret timer på ca. 300 personer i forbindelse med projekterne.

Iben Arvad Hansen oplyste, at der pt. er tre aktuelle projekter med fokus på arbejdskraft:

- Kvalificeret arbejdskraft til Fyrtårn Syd: Uddannelse (afsluttes ultimo 25)
- Kvalificeret arbejdskraft til Fyrtårn Syd: Kompetencer (afsluttes ultimo 25)
- Beyond Fossil/FRO (afsluttes medio 26)

De tre projekter har deres afsæt i væksteamets oprindelig anbefalinger og partnerskabaftalen med regeringen. Fokus er:

- De videregående uddannelsers kandidater skal matches med virksomhedernes behov for kompetencer til at drive den grønne omstilling.
- Der skal uddannes flere faglærte og ufaglærte specialister, fordi manglen kritisk både nu og i fremtiden
- Virksomhedernes ansatte skulle have et kompetenceløft, blandt andet digitalt, for at kunne arbejde med grøn teknologi.
- Der skal tiltrækkes internationale profiler og virksomhederne skal modnes til at tage imod dem

Hun oplyste, at der er god fremdrift på måltallene i fyrtårnsprojekterne, mens Beyond Fossil er i sin tidlige opstart.

8. Evt.

Der var ingen drøftelser under dette punkt.

Næste møde: 23. april (generalforsamling)

